

RECULLS ICONOGRÀFICS. 25 ANYS DE LA PROMOCIÓ DE LA FACULTAT DE MEDICINA DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA DE 1927. (1927-1952). ELS METGES REPRESENTATS EN CARICATURA

*CORBELLA i CORBELLA, Jacint; CALBET i CAMARASA, Josep M.
Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya*

RESUM: Algunes vegades, quan s'ha celebrat l'aniversari d'alguna promoció, en aquest cas de medicina, s'ha fet un resum gràfic, més o menys complet. Són més freqüents les de xifres rodones, 25è aniversari. Semblen més interessants les que estan en forma de caricatura, més si estan ben aconseguides i són una mica intencionades. Ara es presenta la del quart de segle de la promoció mèdica de 1927. Amb presència encara d'una seixantena de caricatures o dibuixos, acompanyats de versos al·lusius.

I. INTRODUCCIÓ

Es tracta d'un fulletó de 40 pàgines, enquadernat en tapa dura, amb el títol "Noces d'Argent de la Promoció Mèdica de 1927. Juny de 1952". Consta com a "Cortesia de OM, Sociedad General de Farmacia. Madrid. Esplugas. Barcelona. Es van fer actes a Barcelona els dies 15 i 16 de juny, i una visita a Montserrat el dimarts dia 17. Es va editar també un programa curt de vuit pàgines, amb dibuixos en colors, editat per Schenley-Antibióticos S.A.

La comissió organitzadora, estava formada per nou membres del curs, els doctors: Josep Alsina, Agustí Amell, Lluís Bartrina, Ricard Canals, Josep Casanovas, Josep Domènech, Pere Gausa, Josep M. Roca de Vinyals i Teodor Torné. Hi hagué una lliçó magistral, a càrrec del professor Pere Nubiola.

Es comença, el diumenge 15 al matí, amb una visita al monestir de Pedralbes; a la tarda una rebuda al laboratori del Dr. Este, i a la nit al saló Rosa, "mudats i empolainats" i... tot seguit comença la ballaruga"

També una vetllada lírico-teatral, en tres parts: 1. una obra de teatre, una "caricatura en un acte": "La sala és plena", del Dr. J. Roig i Raventós, representada per membres de la promoció i alguns familiars, dirigits per Agustí Amell Sans. 2. Un programa de varietats, amb ilusionisme, pels Drs. Emili Castanyer i Pere Gausa; poesia, pel Dr. Joan Jubert i cinema per Dr. Ricard Arruga. I 3. Una òpera en un acte, "I feroci romani," de Vázquez. Fou presentador el Dr. Josep Casanovas i dirigí l'escena Teodor Torné.

En el text del fulletó s'hi troben versos esparsos i poemes sencers. Entre aquests una presentació inicial, feta del Dr. Casanovas; un sonet, amb catorze versos ben mesurats, a la Mare de Déu de Montserrat, escrit i recitat per Agustí Amell, que comença "O Santa Regina de l'esquerpa muntanya...". El tercer poema sencer es diu "Joiós aniversari", tres tires de quatre versos ben rimats recitats "eloqüentment" pel Dr. Vilaseca.

I acaba amb el text d'una conferència, suposem que és la del Dr. Nubiola, perquè surt la seva foto entre el text, sobre el tema "Un problema biològic: el humor". I posa fi: "Acabo, porque se me acabó la cuerda, o bien con aderezo académico, decir que termino para no abusar de vuestra benévola atención. Como queráis".

II. DESCRIPCIÓ DE LES CARICATURES

Estan ordenades, per ordre alfabètic gairebé rigorós, quatre per cada pàgina, que estan entre el text. Ja es diu que estan molt ben fetes. Hi ha el dibuix i a sota uns versos, normalment, una quarteta expressiva del personatge.

1. Enric ADSERÀ i SANS. D'origen tarragoní. Exerxí a Gràcia on gaudí de bona fama com a metge. Tenia el despatx al començament del que durant molts anys es va dir carrer de Salmerón, i abans i després, c. Major de Gràcia. (Nicolau Salmerón fou el tercer president de la primera República espanyola, el 1873, i després, bastants anys, diputat al Congrés per Gràcia). Adserà, nasqué a Cabra del Camp el 1899 i morí a Barcelona el 30 de maig de 1972. Va fer el batxillerat a Tarragona el 1919, llicenciat en medicina el 1927. En l'auca de la promoció es diu d'ell: *"La calle Mayor de Gracia ya no es la de Salmerón, muy pronto será la calle de Adserà o de Marañón"*.

2. Josep ALSINA i BOFILL. D'origen empordanès. Va ser una de les grans personalitats de la medicina i de la cultura catalana del seu temps. Membre de la Reial Acadèmia de Medicina, de la de Ciències Mèdiques, de la que fou president i de l'Institut d'Estudis Catalans, on fou també president. Presidí tanmateix el X Congrés de Metges de Llengua Catalana, el de la represa a Perpinyà el 1976. Va néixer a Palafrugell el juny de 1904 i morí a Calella de Palafrugell el 27 d'agost de 1993. Participà en els Congressos d'Història de la Medicina Catalana. Fou adjunt de Patologia Mèdica amb el Dr. Ferrer Solervicens, la repressió de la postguerra li tallà el progrés en la carrera universitària. Autor d'una obra escrita extensa. Diu l'auca: *"Alsina Bofill, profundo, nos dirá su opinión. Su concepto sobre el mundo lo ha aprendido de Platón"*.

3. Agustí AMELL i SANS. Nascut a Sitges el 1903; morí a Barcelona el 8 de febrer de 1983. Format dins de l'escola de Medicina Interna dirigida per Agustí Pedro i Pons, fou metge de l'Hospital Clínic, cap del dispensari de Respiratori de la Clínica Mèdica A. Batxiller el 1921, llicenciat el 1927, doctor el 1952 amb una tesi sobre la cirrosi pulmonar. Autor d'obra extensa, destacant entre altres el seu *"Atlas de Radiología Clínica", 1931, i el "Atlas de radiología de l'aparell respiratori intratoràctic"*. L'auca diu d'ell: *"Amell, por Todos los Santos, sale del"*

laboratorio y con altivez y empaque protagoniza el Tenorio". Tenia bona formació literària i capacitat d'actor.

4. Ricardo ARRUGA i FORGAS. Fou un oftalmòleg molt competent, eclipsat una mica per la personalitat del seu pare, Hermenegild Arruga. L'auca diu d'ell: *"¿Luz, más luz!, pedía Goethe, y el ciego pide lo propio. Que vaya a Ricardo Arruga, mago del Oftalmoscopio."* Va ser cap del servei de l'especialitat a L'Hospital de Bellvitge. Aquesta promoció fou relativament productiva en oftalmòlegs.

5. Lluís BARTRINA SOLER. Nascut a Barcelona l'abril de 1903. Batxiller el 1920 i llicenciat a Barcelona el 1926. S'especialitzà en cirurgia a Alemanya i després en urologia. Féu la tesi sobre el càncer de pròstata. Va dissenyar un aparell per a hemodiàlisi. Entre altres treballs destaca "Tratamiento de las afecciones génito urinarias", Barcelona, (Miguel Servet,) 1948. L'auca diu d'ell: *"¿Oh Bartrina, gran Bartrina, inventor piramidal, eres grande, eres inmenso, lavando el cáliz renal!"*.

6. Manuel BOFILL i PASCUAL. Nascut a Barcelona el juliol de 1904, el seu pare era dentista. Batxiller a B. el 1920, llicenciat el 1927, inicià la docència en cirurgia, però aviat anà a Girona, creant la clínica de Sant Narcís el 1932, que al cap d'uns anys dugué el seu nom. Quan la guerra va marxar. Després va seguir amb bon èxit local com a cirurgià. L'auca diu d'ell: *"Es Manuel Bofill i Pascual, amén de buena persona, cirujano sin igual como la Fama pregona en Gerona y su arrabal."*

7. Ricard BORDAS i JANÉ. Psiquiatre, nascut al Vendrell l'agost de 1904. Mort a Santa Coloma de Gramenet el 2 de desembre de 1981. Va exercir un temps a El Campell (Llitària). Doctor amb la tesi *"La reacción de Fahraeus en las psicosis"*, 1933. Va ser metge del sanatori mental de Santa Coloma. Va coordinar un text sobre *Higiene Infantil (1937)* i un *"Manual del auxiliar psiquiátrico"* (1955). L'auca diu d'ell: *"¿Entre el Genio y la Locura, en qué lado caeré?. Me quedaré en la cordura si voy a Bordas Jané"*

8. Josep BORRELL i PONS. Nascut a Teià el desembre de 1904. Batxiller el 1921, llicenciat el 1927. Morí c. octubre 1967. Venia de nissaga de sanitaris (metges i farmacèutic). Un rebesavi fou Benet Cortada, farmacèutic. Un avi fou Tomàs Borrell i Cortada, llicenciat en medicina el 1876, que exercí a Sant Feliu de Codines. El pare fou Pere Borrell i Trapé, llicenciat el 1902, nat a S. Feliu de C. i que exercí a Teià. Ell exercí a Sant Feliu de Codines. L'auca diu d'ell. *"En San Feliu hay un médico cuyo prestigio es sin par; Es Borrell a quien tan solo Vila podría emular"*. (veure Miquel Vila i Pelegrí, número 62 en aquest mateix article).

9. (sense nom). (El dibuix representa solament el perfil d'una noia. L'auca diu: *"Rubia beldad ilumina con su gracia femenina la orla de tono gris... Y el corazón de Don Luis"*. Probablement es refereix a Teresa Bracons i Gaset. N. Terrassa el 24 d'octubre de 1904, que morí a Barcelona el 27 de març de 1988, casada amb Lluís M. Callís i Farriol, que era d'aquest mateix curs (v. núm. 11).

10. **Fèlix CALVET i LLATY.** D'origen empordanès, nat a Perelada el juny de 1900, batxiller a Figueres el 1921 i llicenciat el 1927. Un germà més gran, Josep, nat també a Perelada, el 1896, es llicencià el 1919. De Fèlix en diu l'auca: *"Don Fèlix Calvet y Llaty, juvenil y campechano, representa si hace falta "un señor más bien anciano"*.

11. **Lluís M. CALLÍS i FARRIOL.** Nascut a Barcelona el desembre de 1904, va morir el 1969. Batxiller a Almeria el 1920; llicenciat a Barcelona el 1927. Membre de la càtedra d'Anatomia Patològica amb el Dr. Ferrer i Cajigal, ajudà a la formació del museu d'anatomia patològica i més tard estigué també a l'hospital de Sant Pau. Autor de monografies de l'especialitat: *"Tratado de técnicas de necropsias y diagnóstico anatomopatológico"* (B. 1927); *"Esquemas de Anatomía Patológica"* (1935); i altres. Casat amb Teresa Bracons, metgessa, que participà en alguns treballs. L'auca en diu: *"Llégate a ser hombre eminente y muérete de contento, ya Callís (vale la pena) te hará el embalsamamiento"*.

12. **Ricard CANALS i MAYNER.** N. Barcelona el maig de 1905. Morí a Barcelona, per accident de trànsit el juny de 1963. Cirurgià, fou cap de sala del servei que dirigia el Dr. Joan Prim a Sant Pau. Quan la guerra treballà a l'Hospital de Manresa i després fou depurat. Va ser consultor del monestir de Montserrat. Doctorat el 1954 amb una tesi sobre el quist hidatídic i el seu tractament quirúrgic. Autor, juntament amb J. Ramentol, de *"Patología del operado de estómago"*, publicat a la col·lecció de Monografies Mèdiques núm. 20 (B. 1942). L'auca diu d'ell: *"Canals la alimentación del buen gastrectomizado conoce a la perfección; organiza su ración y... si es propia la ocasión llega a sentarse a su lado"*.

13. **Antoni CARALPS i MASSÓ.** Nat a Barcelona el maig de 1904, morí a Alella el 25 de desembre de 1991. Doctorat el 1926. Fou deixeble de Joaquim Trias i Pujol; ampliant estudis a Londres i Lyon. Quan la guerra treballà a l'Hospital de Sant Pau i el 1938 va estar a la batalla de l'Ebre. Fou cap de servei de cirurgia cardíaca a Sant Paul, cirurgià de l'Hospital de l'Esperit Sant a Santa Coloma i de la Ciutat Sanatorial de Terrassa. Membre de la Reial Acadèmia de Medicina el 1972. Va fer també cirurgia experimental i fou autor de diverses monografies. L'auca en diu: *"Si tu pulmón no funciona o tu corazón "ratea" Caralps te lo solucionan, que una buena "costellada" por él hecha es panacea"*.

14. **Josep CASANOVAS i CARNICER.** Nat a Barcelona el juny de 1905, i mort a B. el 6 de maig de 1994. Doctorat amb la tesi *"Las degeneraciones cistoides y los quistes de retina"* (M, 1935). S'especialitzà a Viena. Adjunt del professor Soria, guanyà la càtedra d'Oftalmologia de Salamanca (1948), i el 1955 passà a la de Barcelona. Membre de la Reial Acadèmia de Medicina el 1965, ingressant amb un discurs sobre *"La función visual y patológica en relación con el arte de la pintura"*. Autor de diverses monografies. A la auca es diu d'ell: *"Las motitas de los ojos nos quita con mano pia Casanovas, el "mossén Cinto de la Oftalmología"*.

15. **Emili CASTAÑER i VENDRELL.** Nat a Barcelona el 15 de febrer de 1903, m. c. juny 1985. Fou metge del servei de Neurologia de l'Hospital de sant Pau

de Barcelona. A l'auca es diu: *"Las paràlisis inertes, las neuralgias trepidantes... van a Emilio Castañer y se curan en instantes"*.

16. ... CASTELLS (no identificat). A l'auca es diu: *"Castells ilustre doctor nos presenta redivivo el empuje y el vigor de aquel "hombre primitivo"*.

17. Raimon CODERCH i MIR. Nat a Barcelona el maig de 1903; m. c. abril 1984. Va ser ajudant de Medicina Legal i de Psiquiatria amb el Dr. Saforcada. També fou cap de cirurgia de la Creu Roja de l'Hospitalet, i Director mèdic de la Clínica Quirúrgica de Sant Cosme i San Damià. L'auca en diu: *"Coderch posee una Clínica que un varón sabio y prudente dice que en "todos sentidos"al Hotel Ritz hace frente"*

18. ... COSTA... (no identificat). L'auca diu d'ell *"¿Costa!, Oído para oírte, garganta para cantarte, y nariz para las flores que mereces por tu arte". El dibuix és al·legòric, sense caricatura. Probablement es tracti del Dr. Cristòfol Costa Grande, que en aquells anys exercia l'especialitat d'ORL, a Passeig de Gràcia 18.*

19. ... VILASECA... (no identificat, malgrat la bona caricatura). L'auca diu d'ell: *"El doctor Juan Vilaseca cuando le toca su turno sabe bien, con su familia, calzar egregio coturno"*

20. Josep CURTO i PUIGJANER. Cirurgià. L'auca diu: *"Este hombre de gran porte y nariz a lo "Cyrano", con pasión ama el deporte. ¿Doctor Curto, el cirujano!"*

21. Josep DOMÈNECH ALSINA. n. Barcelona, 1904, m. Barcelona, agost 1992. Premi extraordinari de Llicenciatura, 1927. Pediatre, treballà al consultori de sant Adrià de la lluita contra la mortalitat infantil. Doctor el 1932 amb la tesi *"Contribución al estudio de la alergia de los niños vacunados con BCG"*. Deixeble del Dr. Lluís Sayé, amb relació a la tuberculosi infantil i el BCG. Després de 1940 desenvolupà la visita privada i fou traductor de bastants llibres de medicina. L'auca diu: *"¿Porqué sufren los infantes la rebelde tosferina, si tienen la solución. ¿iJosé Doménech Alsina!?"*

22. ... DURAN... (no identificat malgrat la bona caricatura). Diu l'auca: *"¿Aquél microbio traïdor, que os lleva de mal traer? No lo vais a detener? ¿Bajo el ojo escrutador de Durán vaislo a poner y sereis su vencedor!"*

23. ... DURANY ... (no identificat, bona caricatura). Diu l'auca: *"Se m'ha mort una rosa, la rosa que potser ni tenia averany... ¿Cómo puede explicarse tal cosa existiendo en La Pobla, Durany?"*. Probablement es refereix a Remigi Durany i Castells, metge de La Pobla de Segur per aquells anys de l'aniversari.

24. Antoni ESCOLÀ i GIBERT. N. a Reus el setembre de 1904 i m. el juliol de 1986. Exercí a Reus, on tingué bon prestigi local Muntanyenc actiu, presidí l'Associació Excursionista de Reus. Havia col·laborat en la revista "Hojas Clínicas", de Reus. L'auca diu: *"Ni en Reus, ni en París ni en Londres tal galeno se hallará que pueda medir sus armas con el doctor Escolá"*.

25. Lluís M. FEIXÓ i CARRERAS. Metge forense de Barcelona i especialista en aparell digestiu. L'auca diu d'ell: *"El ulceroso confiesa que a Feixó se ha confiado y que de nada le pesa: ¿Vuelve al placer de la mesa tan digno de ser cantado!"*

26. Eduard FERRER i COMAS. Nascut a Barcelona l'abril de 1892, metge el 1927. Amplià estudis a París i treballà a l'Hospital Clínic. Es dedicà a la medicina general. L'auca diu d'ell: *"Ferrer Comas es pintor, no lo niegan ni los cínicos. A sus clientes el doctor transforma en luz y color sus sombríos cuadros clínicos"*.

27. Fernando FREIXAS LOYO. D'origen basc, nascut a Abanto-Ciérvana (Biscaia) el 1905, morí c. juny 1986. Batxiller el 1921, llicenciat el 1927. L'auca diu d'ell: *"Saludable consejero desde la cuna hasta el hoyo millares han encontrado en Fernando Freixas Loyo."* Un germà seu, Joan, nascut el 1907, morí el juliol de 1962 i fou metge a Barcelona el 1933.

28. Modest GARCIA GONZALO. Nascut a Camprodon el març de 1904, batxiller a Lleida el 1921, i metge el 1927. Quan la guerra, el 1936, fou oftalmòleg del Tribunal mèdic d'inutilitats, i membre del Comitè antifeixista del Col·legi de Metges de Catalunya. En acabar la guerra fou represaliat. A l'auca es diu: *"Como Garcia Gonzalo hay muy pocos en un cesto y aún a esto virtud añade siendo, como es él... Modesto"*

29. Pere GAUSA I RASPALL. Nat a Barcelona el maig de 1904, m. a Barcelona el 25 de juny de 1992. De nissaga d'uròlegs. Doctorat el 1928. Fou uròleg del servei de càncer de l'Hospital de sant Pau, i a la Clínica Corachan. Tingué molta activitat. L'auca en diu: *"¿Es su clientela efecto de su ciencia, o es su causa – Sea causa, sea efecto, aquí teneis Pedro Gausa: un urólogo perfecto"*.

30. César GUITART i PUIGARNAU. Nat a Barcelona l'abril de 1903, batxiller a Almeria el 1919, començà medicina a Barcelona, passant a Madrid i a Cadis el 1933. Llicenciat el 1940 a Barcelona. Fou ginecòleg i professor d'infermeria. L'auca diu: *"Ginecógo, muy presto, César Guitart a las damas devuelve la lozanía... Y, con versallesco gesto, se pierde en la lejanía"*.

31. Narcís HERAS VICENS. Nat a Cabanes el gener de 1903, batxiller a Figueras el 1920, estudià medicina a Barcelona, amb un intermedi de 1922 a 1925 a Saragossa, i acabant a B. el 1927. Diu l'auca: *"Esquizoides complicados son por Heras auscultados. Con música intertonal él ve pronto revelados sus complejos sin igual"*. Morí í a Figueres el 3 de novembre de 1979.

32. Estanislau HERRERO IÑIGO. Nascut a Fontanete (Terol) l'any 1902 Batxiller a Castelló el 1920. Morí c. juny 1984. Es dedicà a la ginecologia. Vivia al carrer de Mallorca. Fiu l'auca: *"Vive en la calle Mallorca un "mañico" muy "salao". Si quereis saber su nombre, Herrero, don Estanislao"*.

33. Víctor HOSPITAL RODÉS. Nascut a Barcelona el 15 de juny de 1903. Consta com a exercint la Medicina General i DermoSifiliografia. Diu l'auca: *"Así las fiebres mortales, como el más modesto cólico cura Víctor Hospital. ¿Este es un nombre simbólico!"*.

34. ... IRANZO ANTONSANTI. Hi ha dos metges amb aquests cognoms: Alexandre i Enric. (no hem identificat quin dels dos era). Ambdós estaven domiciliats a la part alta de la Rambla de Catalunya, i consten com a cirurgians. Diu l'auca: *Aunque el juvenil portanti desmentiroslo quisiera, sabeis de Iranzo Antonsanti que no es ningún dilettanti sino figura señera*".

35. Josep M. JORDI i BLANCH. D'origen reusenc, batxiller a Barcelona el 1917, començà medicina a Barcelona, on es llicencià, però passant dos anys a Saragossa. Exercí a Sant Feliu de Llobregat. Diu l'auca: *"San Feliu de Llobregat es del doctor Jordi el feudo, quien salud y vida infunde en el enfermo y su deudo"*.

36. Joan JUBERT i SALIETI. Nat a Girona l'agost de 1904, batxiller a Girona el 1921 i metge a B. el 1927. Tenia dos germans més grans: Eliseu i Joaquim, (n. 1855 i 1890), dedicant-se tots a la cura de cames varicoses i les seves complicacions, principalment les úlceres de curs crònic. Diu l'auca: *"Jubert, ya lo dijo el Poeta, sabe de piernas jugosas y devuelve sus encantos a las damas varicosas"*

37. Francesc de P. LUCAYA i GARCIA. Nat a Cervera el març de 1903, Batxiller a Lleida el 1922. Fou metge municipal. Diu l'auca: *"¡Don Lucaya, Don Lucaya! ¡Oh, qué rico manantial encontraste en el estudio de aquella agua mineral!"*

38. Josep M.LLONCH i GAMBÚS. N. Sabadell el 20 de setembre de 1901. Batxiller a Saragossa el 1918 i metge a Barcelona el 1927. Es dedicà a la cirurgia. Diu l'auca: *"En Sabadell ya no existen apéndices sospechosos desde que allí actúa Llonch con sus dedos primorosos"*.

39. Josep MAS i COLLELLMIR. Nat a Les Preses (Garrotxa) el març de 1902, llicenciat el 1927 i doctor el 1930 amb la tesi *"Contribución al conocimiento de los datos embriológicos que pueden servir de fundamento a la teoría intersexual"*. Fou tocòleg i pediatre de la Maternitat. A l'Auca s'hi diu: *"Los padres dxe un tierno infante que está a punto de morir llaman a Mas Collellmir... y recobran al instante la alegría de vivir"*.

40. Albert MAS i OLIVER. Nat a Sant Feliu de Guíxols l'abril de 1901 i mort a Barcelona c. juliol de 1983. Batxiller a Tarragona el 1921 i metge el 1927. Fou analista de l'hospital de sant Pau i metge auxiliar de la inspecció de personal de la Generaltat el 1936. El 1966 era vicepresident de l'Associació d'Amics de les Nacions Unides. Dos germans seus, més grans, Pere i Joan, nats també a sant Feliu foren igualment metges. Diu l'auca: *"Y si quieres ser feliz, como tu dices" acude a Mas Oliver, que él es quien lo puede hacer. ¿No analices, muchacho, no analices!"*

41. Rafael MASOLIVER MARTINEZ. Nat a Saragossa el novembre de 1904, morí a Palma de Mallorca el 26 de maig de 1996. Batxiller a Barcelona el 1920, començà medicina a Barcelona i el 1926 passà a Saragossa, on es llicencià. Fou cirurgià. L'auca diu d'ell: *"El arte de operar con Rafael Masoliver más que cortar y coser es un un "coser y cantar"*.

42. Pere MAZA i SUBIRATS. Nat a Barcelona el desembre de 1903; morí a B. el 31 de març de 1992. Llicenciat el 1926. Neuropsiquiatre. El juliol de 1936 fou director de l'Hospital de sang núm 8, instal·lat a Rambla de Catalunya 126. Cap de clínica de la secció de dones del manicomí de Sant Boi. El 1940 era metge del manicomí de Nova Betlem. Col·laborà a "Ars Mèdica". A l'auca del curs es diu: *"El enfermo nervioso no es para Maza un arcano. El diagnóstico dudoso tiene en su lúcida mano cual arpegio misterioso que arrancara del piano"*.

43. Josep MERCADAL PEYRÍ. Nat a Barcelona el desembre de 1903, morí a Barcelona el 10 de febrer de 1976. Dermatòleg de bon prestigi, es formà en el servei del doctor Peyrí al Clínic, que era familiar seu i esdevingué el seu sogre. Amplià estudis a París, amb Sabouraud, i a Zurich. Doctor per la Universitat Autònoma, el 1939 li fou invalidat el títol. Auxiliar interí de dermatologia (1941-1947), i adjunt per oposició (1947-1951). Membre numerari de la Reial Acadèmia de Medicina el 1970. Fou cap de dermatologia de l'hospital de la Creu Roja d'Hospitalet i del de sant Pere Claver. President de la Societat dels sants Cosme i Damià. Diu l'auca: *"Vuestra piel será de infante, los cabellos de vestal. Ni enantemas ni exantemas si acudís a Mercadal"*.

44. Àngel MUR i SERRA. Nat a Barcelona l'octubre de 1904, batxiller el 1920 i metge el 1926. Amplià estudis a París, Berlin i Montpeller. Dedicat a la neurologia, el 1934 era cap de servei d'aquesta especialitat a l'hospital de la Creu Roja de Barcelona. Quan la guerra actuà com a capità metge i fou condecorat. A l'auca està representat com una neurona, i diu *"Es genio y padre de genios en el arte teatral Àngel Mur; como neurólogo algo "extrapiramidal"*.

45. ... OSLÉ.... En comptes del seu retrat hi ha una Venus de Milo. Diu l'auca: *"Los dramas del climaterio de matronas pizpiretas, de Oslé convierte el criterio en rosadas operetas"*. (Potser sigui Aureli Oslé i Font).

46. PELEGRÍ. Diu l'auca: *"El mercado de Calaf tiene mucha resonancia. La fama de Pelegrí la precede a gran distancia"*. Probablement sigui Josep Pelegrí i Barberán, que exercí a Calaf. (*Guia Med. De Cat. y Bal. 1935, p. 178*).

PELEGRÍ i BARBERAN, Josep Lluís. N. a Badalona l'11 de setembre de 1904; m. a B. el 5 d'agost de 1992. Batxiller a B. el 1920. Inicià medicina a B. Els cursos 1922-1923 i 1927-1928 els féu a València. Llicenciat el 1930. Titular de Cardedeu entre 1931 i 1974. Autor del llibre *Filatelia en medicina*, on recull 1831 biografies de personatges relacionats amb la medicina. (AGHUB)

47. Llorenç PONS i TORTELLA. N. a Maó (Menorca) el 24 de juny de 1904. Batxiller a Maó el 1920 i llicenciat en medicina el 1927. Col·laborà a "Arch. de Oftalm. Hisp-Amer.". Diu l'auca: *"¿Qué tienes en la mirada, niña de los ojos bellos. Con Lorenzo Pons Tortella brillará su luz más bella, con fúlgidos destellos"*.

48. Josep PORTÉ i PALLAROL. N. a B. el 24 d'octubre de 1902; m. a B. el 3 d'octubre de 1993. Batxiller a B. el 1920 i llicenciat en medicina el 1927. Especialista en ginecologia. Dirigí la Casa de Maternitat de l'Hospitalet de Llobregat inaugurada el 9 de febrer de 1937. Fou metge del servei d'Obstetrícia

de l'Hospital Clínic, dirigit pel doctor Usandizaga. Col·laborà a "Annals de l'Hospital de la Santa Creu i de Sant Pau". (L.V. 10-II-1937, pàg. 5). A l'auca no hi ha caricatura personal sinó la imatge d'una cigonya en vol, portant un nadó. I diu: "*De fetus Porté...ador, es compañero querido, que en su difícil labor, Hospitalet ha aplaudido*". El seu pare havia estat treballador de manteniment (calefacció) de l'Hospital Clínic.

49. Lluís PUIG i ROIG, N. a Sant Pere de Ribes (Garraf) el 24 de desembre de 1902; m. a B. el 15 de juny de 1992. Fill del metge Ramon Puig i Mestre. Batxiller a B. el 1921 i llicenciat en medicina el 1927. Ginecòleg del consultori "Sant Cugat" (del c/ Carders 19) de "Lluita contra la Mortalitat Infantil". El 1929 era metge de guàrdia de toco-ginecologia de l'hospital Clínic, càrrec al que renuncià el 17 de juny de 1932. Doctorat el 1932 amb la tesi *Diagnòstic biològic de la gestació. Observacions sobre el mètode Friedman*. Professor d'Higiene de la Dona a l'Escola catòlica d'Assistència Social, de B. El 1940 era cap de clínica ginecològica i més tard professor auxiliar. El 1955 era cap d'equip quirúrgic a l'hospital Vall d'Hebron. Cap del servei d'obstetrícia i ginecologia de l'Institut Policlínic. Fou responsable dels capítols de ginecologia en les 22 edicions de la "Síntesi Mèdica" dirigida per Màxim Soriano. Casat amb Llúcia Tintoré i Piñeyro. Diu l'auca: "*Si una dama languidece, enferma cual flor marchita, Puig Roig la curará en una sola visita*".

50. Josep PUIGDELLÍVOL i PUIGDELLÍVOL. N. a Manresa (Bages) el 6 de novembre de 1903; m. a B. el 19 de març de 2001. Batxiller a B. el 1921 i llicenciat en medicina el 1927. Casat amb Irene Pujadas i Ferré. Diu l'auca: "*iPuigdel·lívol!, iPuigdel·lívil!. De ojo clínico sin par, a pesar de un oculista que lo quiso estropear*".

51. Antoni PUIGVERT GORRO. Ha estat probablement el membre de la promoció que ha tingut més difusió pública. Uròleg, amb una personalitat forta, pròpia d'un cirurgià cap d'equip. Va fer moltes coses, fins i tot ser diputat per Esquerra Republicana en el postfranquisme. Diu l'auca: "*La más peligrosa uremia y el más "flotante" riñón cura, como una bendición, Puigvert, que tiene sillón en la Real Academia*". La caricatura marca la seva visibilitat, tot i no ser de les més afinades.

52. Joan QUINTANA ROMANS N. a B. el 14 d'octubre de 1902; m. a B. c. l'agost de 1977. Batxiller a B. el 1921 i llicenciat en medicina el 1928. Capità metge del Cos de Seguretat de Catalunya des del 10 de juliol de 1934. Afiliat a Esquerra Republicana de Catalunya. El 1948 era professor ajudant d'oftalmologia. Col·laborà a "La Medicina de los Niños". Casat amb Carme Casany. (AGHUB)

53. Josep Maria ROCA i de VINYALS, N. a Haro (Logronyo) el 4 de març de 1903; m. a Barcelona, el 23 de juny de 1963. Fill del metge Albert Roca i Munner. A cinc anys d'edat va passar a viure a B. Batxiller a B. el 1921 i llicenciat en medicina el 1926. Treballà també a Terrassa, cultivant l'oto-rino-laringologia. Féu el doctorat l'any 1932, amb la tesi *La Cirugía Otológica moderna*. L'any 1934, era professor adjunt, per oposició, amb el professor Casadesús, a qui va substituir l'any 1952, com encarregat de càtedra. Va participar en el Novè Congrés de Metges de

Llengua Catalana. El desembre de 1936 era metge de l'hospital Clínic i rebé ajut econòmic del departament de Cultura. Durant la guerra civil passà a França. El 20 d'octubre de 1939 fou proposat per a professor ajudant. Va col·laborar a les revistes "Annals de Medicina", "Archi. Médico-Biográficos", "Práctica Médica", "Revue de Laryngologie", "Medicina Clínica", "Acta Médica Ibero Americana", i a altres. Cap de redacció d'"Acta Oto-Rino-Laringològica Ibero-Americana". Va col·laborar a l'obra *Linfatismos* (B.1943) i és autor de *Los focos de infección en Otorrinolaringología, Las sinusitis y afecciones bronquiales en la infección, Síndromes ulcerosos faríngeoamigdalares no neoplásicos* (B.1956). Casat amb Maria Dolors Iturriagoita. (M. Ll. Salvà / L.V. 26-VI-1963, pàg. 32)

54. Miquel SALES VAZQUEZ. (1903-1981). Nascut a les Coves de Vinromà, Castelló, el seu pare, Miquel Sales Nos, també metge, que visitava sobretot a Sants, va morir jove. Va ser metge forense de Barcelona, dedicat de preferència a la psiquiatria, i l'any 1950 catedràtic de Medicina Legal. Diu l'auca: *"El Profesor Miguel Sales, medalla, toga y birrete, nos lleva a cimas triunfales si nos ponen en un brete temas médico legales"*. Un germà, poc més jove, Ramon, fou un neuròleg destacat, en el servei del professor Pedro Pons i, en els últims anys, cap del servei de Rehabilitació de la Residència general del Seguro.

55. Ignasi SAMBOLA. Diu l'Auca: *"Si nadie da pie con bola frente a tu cutáneo mal, te cura Ignacio Sambola en Gerona la inmortal"*

56. SANJUAN..... (No hi ha retrat. Són ornaments de fira) Diu l'auca: *"Lejos se oye un organillo. Sopla un aire de verbena. –Escuchadle un chascarrillo. Sanjuan siempre está en vena"*

57. SERRA (cirurgià) (no identificat). Diu l'auca: *"Su apellido es de quirurgo que evoca la amputación, más Serra en su prescripción es médico taumaturgo"*

58. Jaume SUNYER PI No hi ha retrat, sinó aparells de laboratori. Diu l'auca: *"Antibióticos procura Sunyer-Pi y es responsable si la enfermedad no dura lo que fuera deseable... en vistas a la factura"*. N. a B. el 31 de desembre de 1904; m. a B. el 16 de gener de 1990. Fill del metge Lluís Suñer i Molinas. Batxiller a Figueres el 1921 i llicenciat en medicina el 1926. El 1919 junt amb el veterinari Josep Vidal Munné, quan treballaven al Laboratori Municipal, van fundar amb Pere Domingo Sanjuan el Laboratori LETI (Lab. Experimental de Terapèutica Inmunogama). Va néixer com a dependència annexa a la farmàcia Pouplana, del c/ Rector Triadó, d'Hostafrancs. Abans de la guerra fou professor ajudant de microbiologia a la UAB. Tot i que en acabar la guerra fou represaliat va fer una tasca important en la introducció dels primers antibiòtics a Catalunya.

59. Teodor TORNÉ i BALASCH. Metge i músic. Diu l'auca: *"Torné con maestría actúa sobre el tramo intestinal que a sus órdenes responde como una masa orquestal"*. N. a Sarrià (B.) el 29 de setembre de 1904; m. el 1974. Batxiller a B. el 1920 i llicenciat en medicina el 1927. Digestòleg. Impulsor de grups mèdics musicals. Col·laborà a l'organització del cinquantenari de l'hospital Clínic (1957) i dels 35 anys de la inauguració del Casal del Metge. Va ser un membre destacat de la comissió organitzadora d'aquest aniversari dels 25 anys.

60. Josep Antoni VALENTÍN CABESTANY. Diu l'auca "*Tocólogo soberano de dotes enciclopédicas; Valentín rey de los Partos en las nuevas Guerras Médicas*". N. a B. el 3 de juny de 1904; m. a B. c. el gener de 1977. Fill del metge Josep Maria Valentín Galian. Batxiller a B. el 1920 i llicenciat en medicina el 1927. El 1930 era tocoginecòleg del centre "E. Aunós", de Can Tunis, i més tard al de Sant Adrià, de la Lluita Contra la Mortalitat Infantil. Durant la guerra civil treballà a l'hospital de Granollers.

***61.VIDAL** (no identificat). Diu l'auca: "*Vidal con su simpatía responde al Doctor Ferrer y, cordial ve en el Maestro la sonrisa florecer*"

62. Miquel VILA i PELEGRÍ. Exercí com a metge a Sant Feliu de Codines. Diu l'auca: "*En San Feliu hay un médico cuyo prestigio es sin par; Miguel Vila, a quién tan solo Borrell podría emular*". Fa referència al metge Tomàs Borrell, que també exercia a la mateixa població.

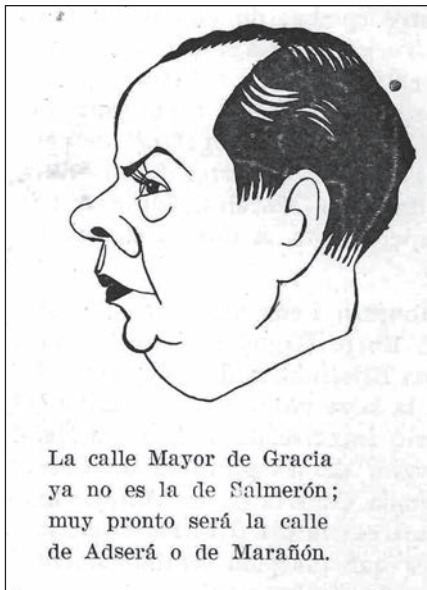
III. COMENTARIS SOBRE LA PROMOCIÓ

Va ser una promoció de la que en van sortir dos catedràtics. Aleshores la figura de catedràtic d'universitat era molt més valorada que actualment. A l'estat espanyol hi havia només deu facultats de medicina, una sola a Catalunya. Foren els doctors Josep Casanovas Carnicer, d'Oftalmologia i el Dr. Miquel Sales Vázquez de Medicina Legal i Toxicologia. També ho va ser, molts anys més tard i per nomenament directe, el doctor Antoni Puigvert i Gorro, d'Urologia, en uns nomenaments polèmics de quatre catedràtics de les que ja eren dues universitats de Barcelona, l'antiga i l'Autònoma, ara més conegudes, com a UB i UAB.

Entre els altres cal destacar també el doctor Josep Alsina i Bofill, valorat com un molt bon internista del seu temps. Havia estat adjunt amb el prof. Ferrer Solervicens, tenia un camí obert i assequible a la Universitat, però va patir la repressió política i fou enviat a visitar a casa. Al cap de molts anys fou una de les grans personalitats de la cultura i del moviment cívic català. Fou president de l'Institut d'Estudis Catalans. Josep M. Roca de Vinyals fou encarregat de la càtedra d'ORL, quan es jubilà el prof. Casadesús.

Membre numerari de l'Acadèmia, a més dels ja esmentats, ho fou Antoni Caralps Massó. I entre els que es dedicaren més a la recerca de medicaments cal comptar amb Jordi Sunyer-Pi, que feu una tasca de primer ordre en la recuperació de la penicil·lina, per reaprofitar-la quan n'hi havia una gran escassetat, els primers temps de la seva utilització. D'altres potser no hem sabut trobar dades suficients per a aquesta visió de conjunt.

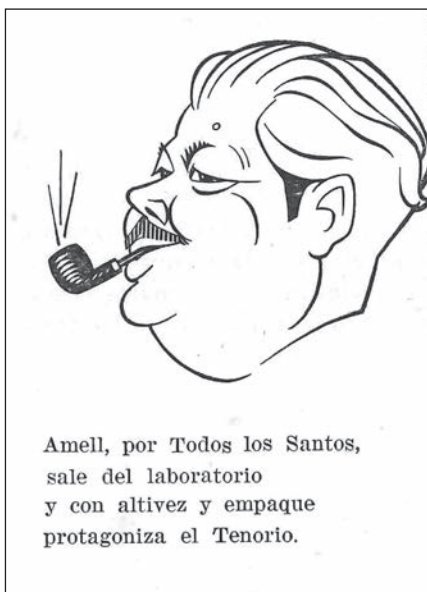
IV. ANNEX ICONOGRÀFIC

1. Enric ADSERÀ i SANS

2. Josep ALSINA i BOFILL

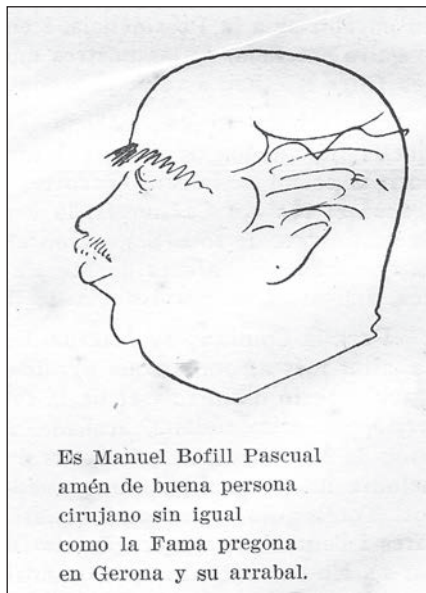
3. Agustí AMELL i SANS

4. Ricardo ARRUGA i FORGAS

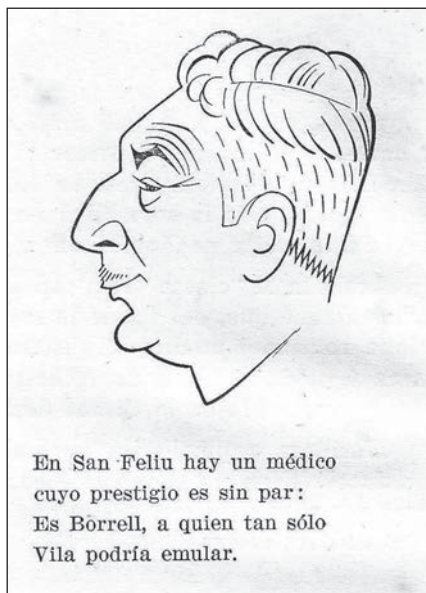
5. Lluís BARTRINA SOLER

6. Manuel BOFILL i PASCUAL

7. Ricard BORDAS i JANÉ

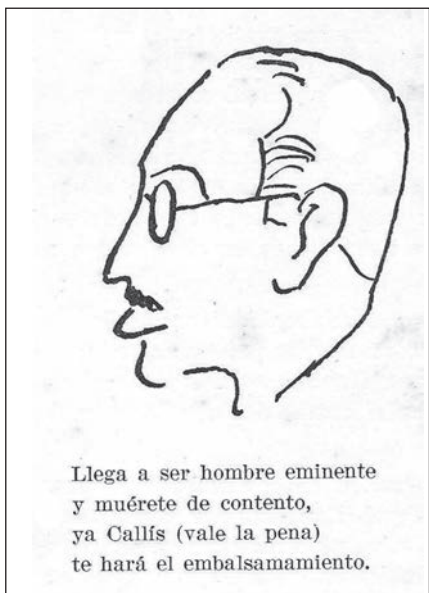
8. Josep BORRELL i PONS

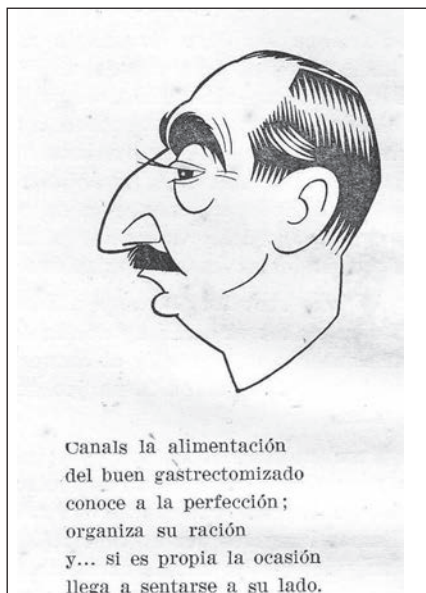
9. (sense nom).

10. Fèlix CALVET i LLATY

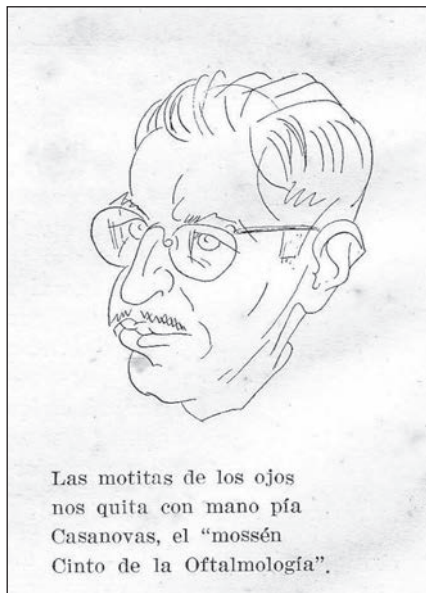
11. Lluís M. CALLÍS i FARRIOL

12. Ricard CANALS i MAYNER

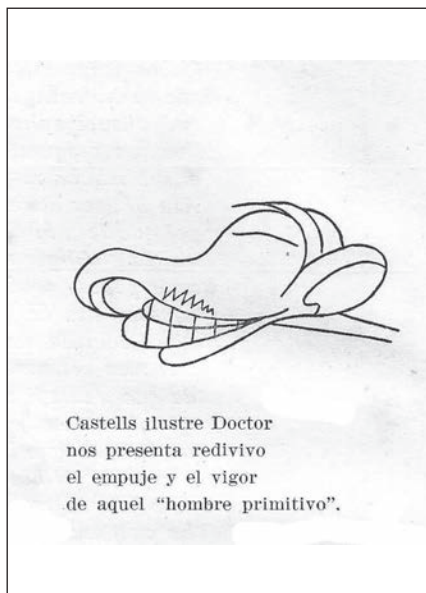
13. Antoni CARALPS I MASSÓ

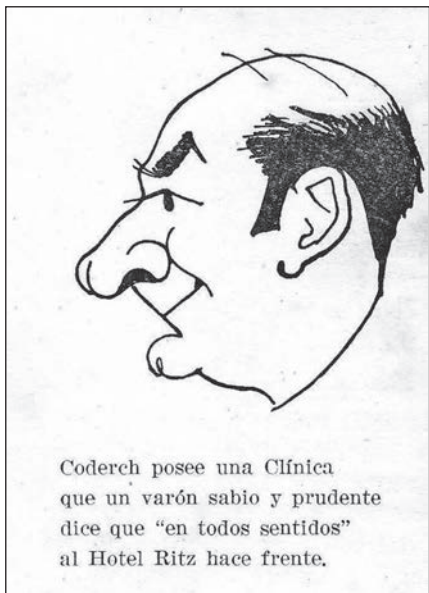
14. Josep CASANOVAS I CARNICER

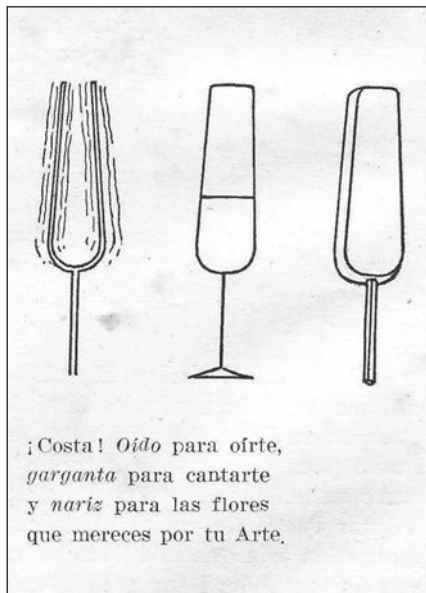
15. Emili CASTAÑER I VENDRELL

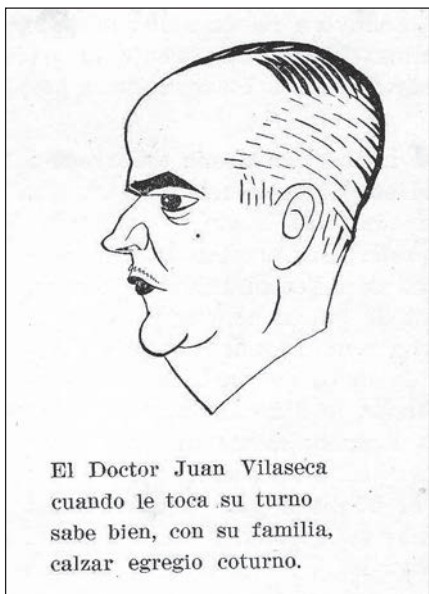
16. ... CASTELLS (no identificat)

17. Raimon CODERCH i MIR

18. ... COSTA... (no identificat)

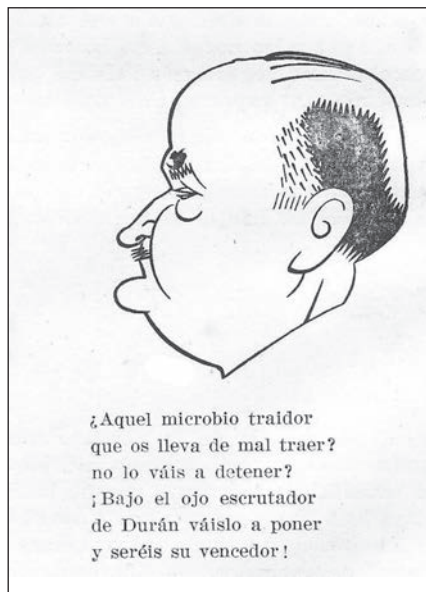
19. ... VILASECA... (no identificat)

20. Josep CURTO i PUIGJANER

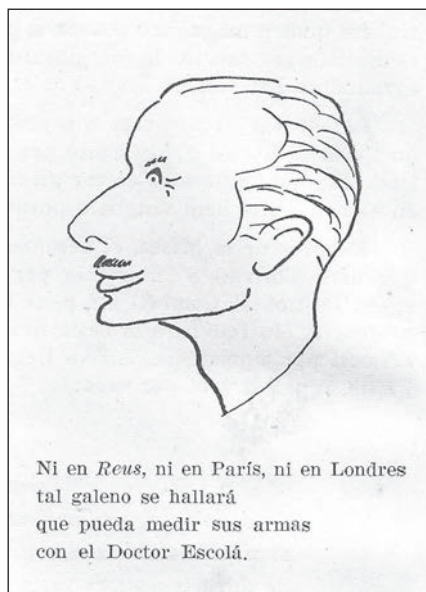
21. Josep DOMÈNECH ALSINA

22. ... DURAN... (no identificat)

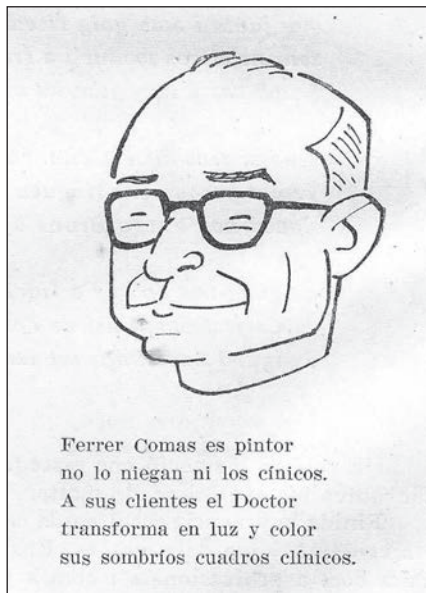
23. ... DURANY ... (no identificat)

24. Antoni ESCOLÀ i GIBERT

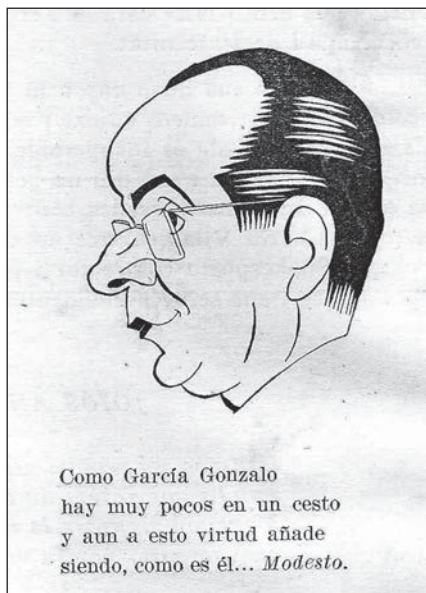
25. Lluís M. FEIXÓ i CARRERAS

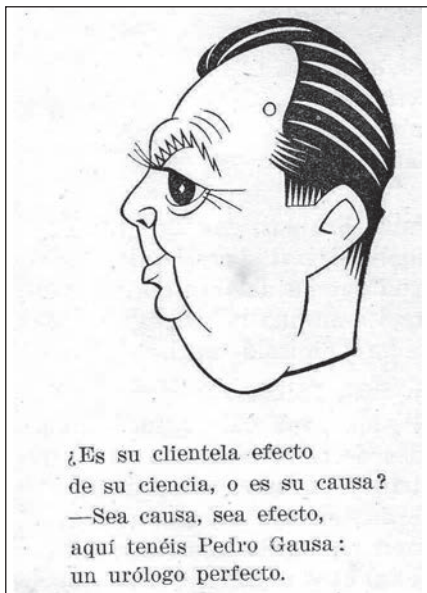
26. Eduard FERRER i COMAS

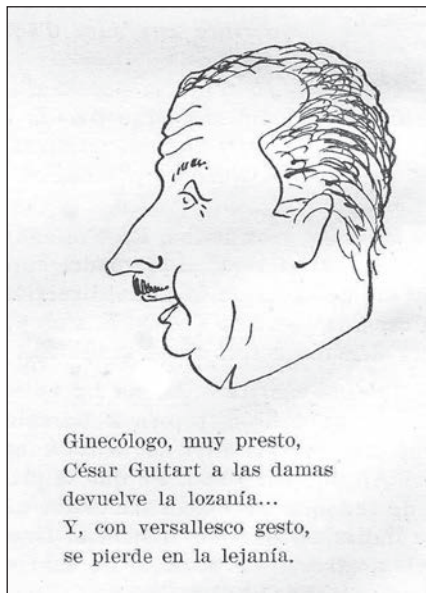
27. Fernando FREIXAS LOYO

28. Modest GARCIA GONZALO

29. Pere GAUSA I RASPALL

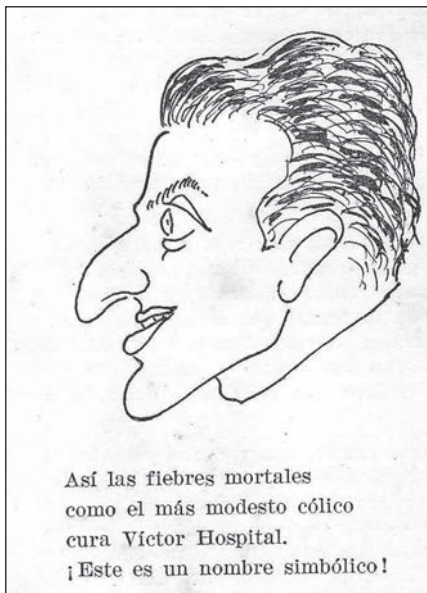
30. César GUITART i PUIGARNAU

31. Narcís HERAS VICENS.

32. Estanislau HERRERO IÑIGO

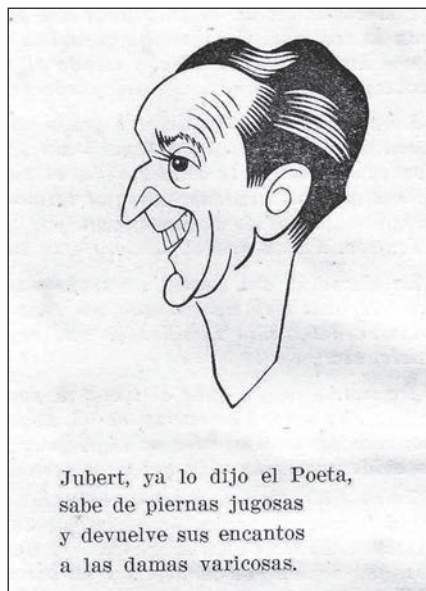
33. Víctor HOSPITAL RODÉS

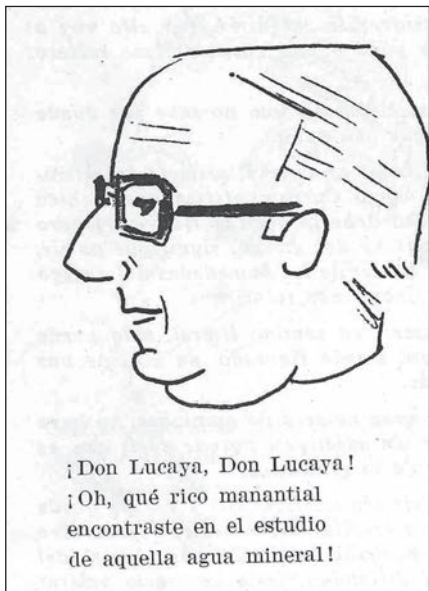
34. ... IRANZO ANTONSANTI

35. Josep M. JORDI i BLANCH

36. Joan JUBERT i SALIETI

37. Francesc de P. LUCAYA i GARCIA

38. Josep M.LLONCH i GAMBÚS

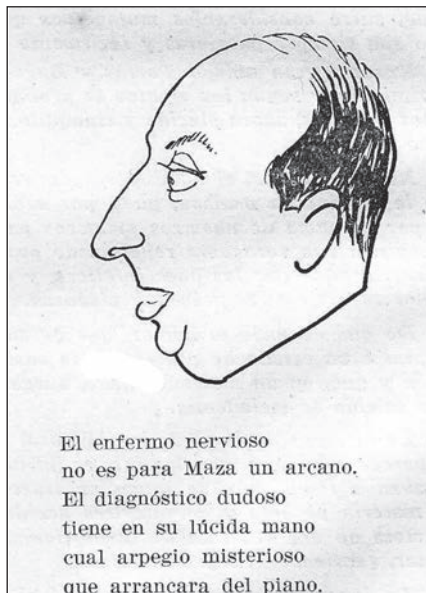
39. Josep MAS i COLLELLMIR

40. Albert MAS i OLIVER

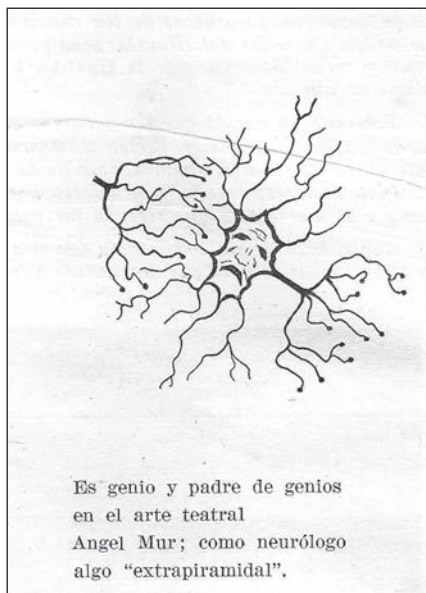
41. Rafael MASOLIVER MARTINEZ

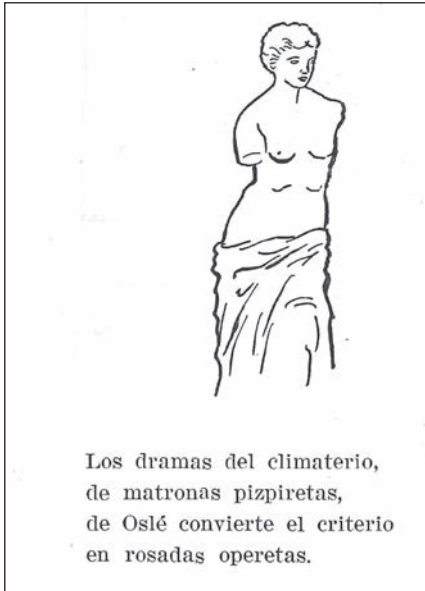
42. Pere MAZA i SUBIRATS

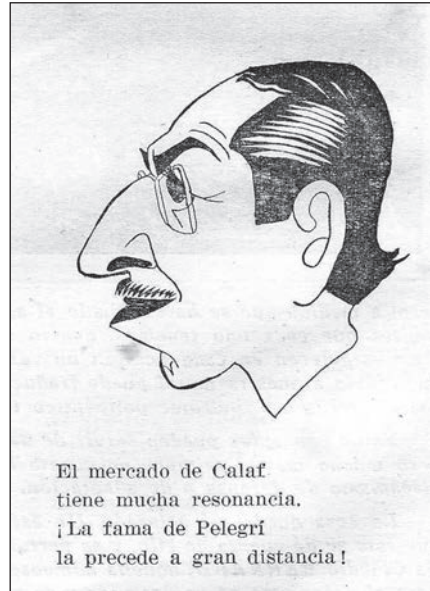
43. Josep MERCADAL PEYRÍ

44. Àngel MUR i SERRA

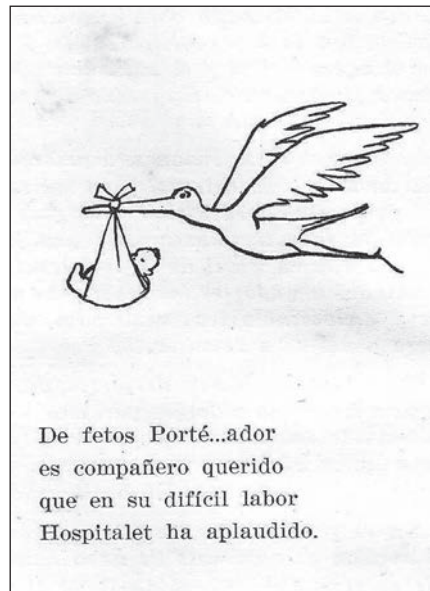
45. ... OSLÉ....

46. PELEGRÍ

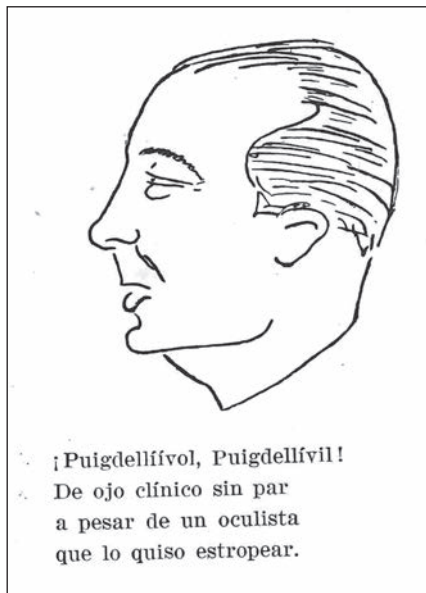
47. Llorenç PONS i TORTELLA

48. Josep PORTÉ i PALLAROL

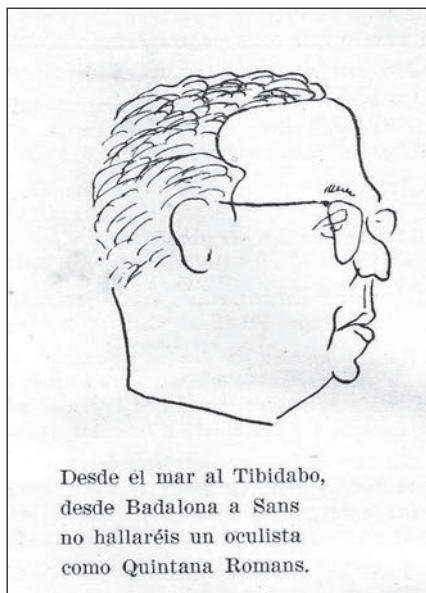
49. Lluís PUIG i ROIG

50. Josep PUIGDELLÍVOL i PUIGDELLÍVOL

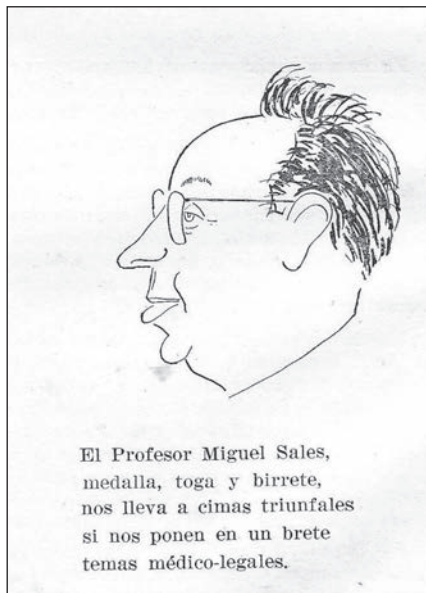
51. Antoni PUIGVERT GORRO

52. Joan QUINTANA ROMANS

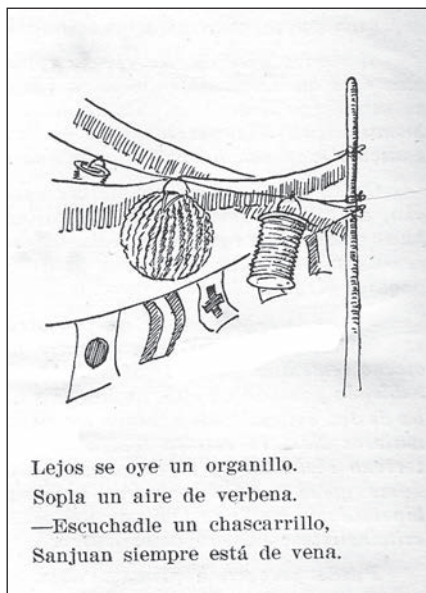
53. Josep Maria ROCA i de VINYALS

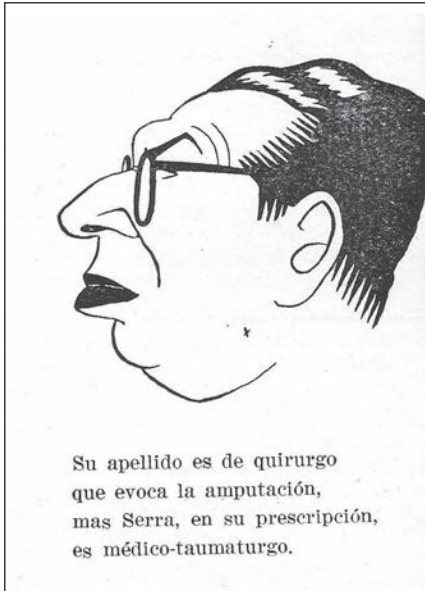
54. Miquel SALES VAZQUEZ.

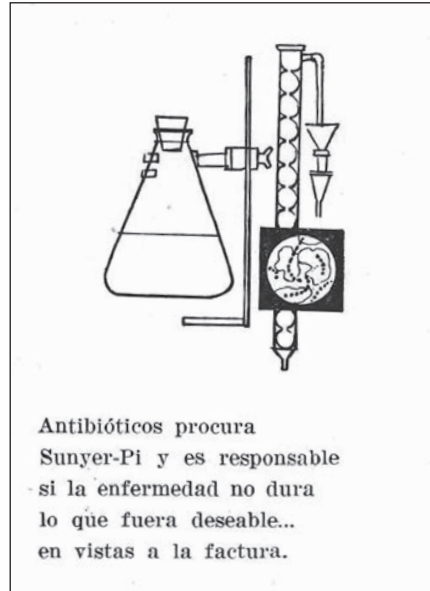
55. Ignasi SAMBOLA.

56. SANJUAN...

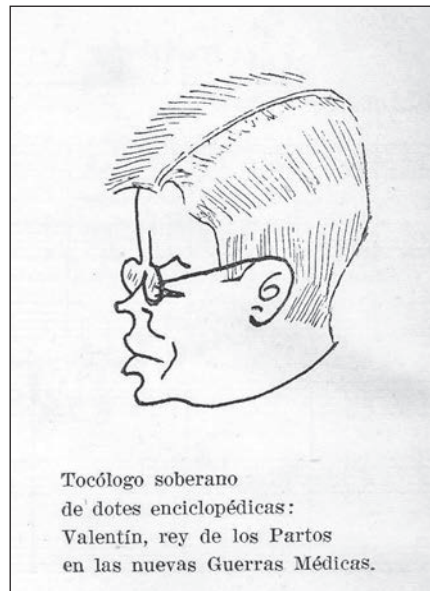
57. SERRA (cirurgià) (no identificat)

58. Jaume SUNYER PI

59. Teodor TORNÉ i BALASCH

60. Josep Antoni VALENTÍN CABESTANY

*61. VIDAL (no identificat)

62. Miquel VILA i PELEGRÍ.